Il-Kor Lawretana

Kor żagħżugħ bi storja twila

Feature tal-istorja ta' dan il-Kor miktub mill-Eks-Diretturi Emanuel Rapa u Sandro Lateo u mid-Direttur preżenti Lelio Spiteri

Jikteb Emanuel Rapa

Bħall-knejjes kollha ta' art twelidna, f'Għajnsielem dejjem inħass il-bżonn ta' kor biex janima l-funzjonijiet reliġjużi li jinżammu minn żmien għal żmien. Dun Karm Cassar, li kien l-organista tal-knisja parrokkjali, kien jagħżel l-aħjar vuċijiet minn fost l-grupp ta' abbatini tar-raħal. B'ħafna sagrifiċċju kien jigbor it-tfal fid-dar tiegħu fi Triq Fawwara biex bl-għajnuna tal-pjanu tiegħu kien jiggwida lit-tfal fil-kant reliġjuż.

Iż-żmien jinbidel u kmieni fis-snin sebgħin inħolqot l-Għaqda Rikrejattiva u Kulturali ta' Għajnsielem. Din l-Għaqda mmexxija minn Joe Xuereb (tal-fuli) u mill-mibki Joe Scicluna (ta' Wenza) kienet immirata prinċipaljament għaż-żgħażagħ. Iż-żgħażagħ f'dan il-grupp xtaqu li janimaw il-funzjonijiet religjużi, speċjalment dawk immirati għaż-żgħażagħ, b'kant aktar modern u attwali. Bl-appovazzjoni tad-direttur spiritwali tal-Għaqda, Dun Tarċisju Attard, u fuq inizjattiva ta' Joe Meilak (ta' sosu), inħoloq il-folk grupp fi ħdan din l-Għaqda Rikrejattiva u Kulturali. Nhar il-Hamis 24 ta' Jannar 1974 ġie avviċinat Emanuel Rapa biex jieħu f'idejh it-tmexxija mużikali ta' dan il-folk grupp u l-għada sar l-ewwel riħersal ġoċ-ċirklu ta' Dun Karm (li kien jinsab fi triq Perellos). Ġeneralment kienu jintagħżlu kanzunetti popolari li wara li jintlibsu bi kliem reliġjuż, kienu jkunu faċli anki għan-nies li jkunu jattendu għall-funzjoni biex jipparteċipaw fil-kant. Il-ħoss mużikali kien ikun tal-kitarri u xi strumenti tal-perkussjoni.

Maż-żmien inħass il-bżonn li jinħoloq kor aktar organizzat biex jgħin aktar fil-funzjonijiet reliġjużi. L-arċipriet, il-kanonku Dun Ġużepp Zerafa, avviċina lis-surmast tal-banda tar-raħal, il-mibki Ġużeppi Farruġa, u talbu biex jieħu ħsieb dan il-kor li kellu jitwaqqaf. Is-surmast Farruġa talab l-għajnuna ta' wieħed mill-bandisti tal-banda, Emanuel Rapa (ta' Lina ta' Ċensu l-Malti), biex jgħinu f'dan l-inkarigu l-ġdid. Nhar il-Hamis 25 ta' Marzu 1976 fis-7.30 ta' filgħaxija saret l-ewwel laqgħa biex jiġi mwaqqaf dan il-kor. Għal din il-laqgħa (li saret fl-uffiċċju parrokkjali ta'taħt iz-zuntier tal-knisja l-ġdida), attendew l-arċipriet, is-surmast tal-banda, Emanuel Rapa u xi membri prospettivi tal-kor fosthom Lina Galea u l-mibkija Ġolina Zerafa (oħt l-arċipriet). F'din l-laqgħa tħabbar li l-kor kien se jġib l'isem ta' Lauretana. Is-surmast Farruġa, filwaqt li rringrazzja lill-arċpriet tal-fiduċja li kien wera' fih, ħabbar li kien se jiddelega x-xogħol tat-tmexxija tal-kor f'idejn iż-żagħżugħ Emanuel Rapa. Dak inhar twieled il-kor Lauretana.

B'ħeġġa kbira bdew isiru l-provi, daqqa fl-istess knisja u daqqa fiċ-ċentru parrokkjali taħt iz-zuntier. Il-kor li kien iffurmat minn membri tas-sess femminili biss, kellu fih tfal, tfajliet u anki nisa aktar adulti. B'din it-taħlita ta' vuċijiet, il-kor ġie maqsum fi primi u sekondi biex il-kant aktar jinstema sabiħ. Fi ftit żmien il-kor beda jieħu sehem attiv fil-funzjonijiet kollha tal-knisja. Beda jkanta waqt il-quddies tat-tiġijiet li kien ikun hemm fil-knisja parrokkjali, fil-knisja ta' Lourdes u anki tal-patrijiet. Ġieli kien mistieden ikanta anki f'irħula oħra u ħa sehem f'serati reliġjużi li kienu jinżammu minn żmien għal żmien. Ir-repertorju tal-kor beda jikber u l-kor beda jkanta anke mużika mibnija fuq erba' vuċijiet. Fil-funzjonijiet tal-festa, il-kor kien ikun ferm impenjat. Kien anki jagħmel il-parti tal-kor waqt il-quddiesa tal-festa tas-surmast Diacono. Il-knisja kienet iżżejnet b'ħaga ħajja. Il-kor kien jakkompanja wkoll lis-surmast Ġużeppi Farruġia fis-servizzi bl-orkestra tiegħu.

Fl-okkażjoni ta' parteċipazzjoni f'festival marjan li kien jinżamm fl-oratorju Don Bosco fir-Rabat Għawdex, f'nofs is-snin tmenin, il-kor Lauretana daħal għal avventura ġdida. Il-kor ikkompeta bil-kor tat-tfal, u bil-kor tal-kbar. Għal din l-okkażjoni, il-kor introduċa għall ewwel darba membri mis-sess maskili. Il-kor tat-tfal kanta il-kanzunetta 'Chantelle'. Emanuel Rapa kien sema' l-mużika ta' din il-kanzunetta fi knisja

ġewwa l-Iżvizzera. Hu sawwar l-versi fuq it-tifla Angele Grech li meta kienet għadha membru tal-kor kienet mietet f'inċident tat-traffiku. Din it-tifla kienet għal-qalb il-membri kollha tal-kor. Kienet anġlu żgħir. Il-kor tal-kbar kanta il-kanzunetta b' kliem oriġinali tal-istess direttur tal-kor. Il-kor tat-tfal gie it-tieni filwaqt li l-kor tal-kbar ikklassifika l-ewwel. Wara dan is-suċċess, il-kor baqa' jesperimenta b'mużika aktar diffiċli u laħaq livell tajjeb.

Għal nofs is-snin disgħin, Emanuel Rapa iddeċieda li jħalli l-kor f'idejn iż-żagħżugħ Sandro Lateo li daħal b'ruħu u ġismu għal din l-avventura ġdida.

Jikteb Sandro Lateo

Minn dejjem ħabbejt l-mużika. Niftakar kelli għaxar snin l-ewwel darba li akkumpanjajt il-kor tal-parroċċa. Ziti Ġolina waħda mill-ewwel membri tal-kor ħajrittni

nieħu sehem minkejja 'l ftit esperjenza li kelli fid-daqq tal-pjanu. Minn dak in-nhar beda jitnissel ġo fija l-interess fil-mużika korali. Ksibt ħafna esperjenza ninnota lil Mro.Leli Rapa l-ewwel direttur, jidderieġi, b'mod partikulari waqt l-provi.

Bdejt nidderieġi l-kor (approx) fl-1983. Bħas-snin ta' qabel, iċ-ċelebrazzjonijiet prinċipali li konna nieħdu sehem fihom kienu t-tiġijiet, il-Milied, l-Gimgħa Mqaddsa u l-ġimgħa tal-Festa Titulari.

Kelli ħafna għal qalbi l-kant tat-tfal u dejjem ħassejt l-bżonn u l-importanza li nrawwem vuċijiet ġodda. Niftakar b'nostalgija ż-żmien li qattajt fil-ġranet tas-sajf nipprepara s-sezzjoni tat-tfal għall-kant tal-'Laudate Pueri' u l-quddiesa ta' nhar il-Festa. Niftakar l-uċuħ imbissma tat-tfal, lesti għal sagħtejn provi wara l-quddiesa tat-tmienja w'nofs. Niftakar l-uħuħ mistagħġba li issa irnexxielhom jitgħallmu jkantaw bil-Latin. Imbagħad nhar lejlet l-Festa nilmaħ fuq wiċċhom il-ħerqa li għall-ewwel darba ser ikantaw mal-orkestra.

Ta' sodisfazzjon kbir għalija kull meta nerġa' lura għal xi ġimgħatejn ta' btala u membri u ex membri tal-kor tat-tfal, li illum adulti, jersqu fuqi u jgħiduli li dak iż-żmien li qattajna fil-provi tal-kant kienu mumenti li ma jinsew qatt.

Jikteb Lelio Spiteri

Iż-żmien jgħaddi wisq malajr u ma niftakarx eżatt meta bdejt immexxi l-kor tal-parroċċa tagħna. Li hu żgur hu li kont għadni daqsxejn ta' adoloxxent nieqes għal kollox mill-esperjenza li timmatura lill-bniedem u żżejnu b'ħiliet u kapaċitajiet li bihom ikun jista' jaffronta sitwazzjonijiet diversi, l-aktar fejn tiġi biex tmexxi organizzazzjoni, biex tkun il-kaptan ta' bastiment. It-tmun mhux faċli. Dan qed nifhmu illum aktar minn qatt qabel. Imma lura lejn il-passat. Niftakar tajjeb lil Sandro Lateo li kien imexxi l-kor b'ħila. Jekk nikkalkula ftit, malajr nintebaħ li issa ili madwar 20 sena mmexxi l-kor tagħna, kor magħmul minn persuni nisa li bil-vuċijiet sbieħ tagħhom janimaw u jżejnu l-funzjonijiet li jsiru fil-knisja parrokkjali tagħna. Kien Dun Karm Cassar li tani dik l-imbuttatura biex nibda ndoqq fil-knisja. Kellna orgni li kont trid toqgħod tonfoħ b'saqajk, sakemm inxtara wieħed li jaħdem bl-elettriku, sakemm imbagħad f'dawn l-aħħar snin kien inxtara ieħor. Kelli l-opportunita' wkoll li ndoqq l-orgni tant sabiħ li għandna fil-knisja l-qadima, orgni bi storja twila, orgni li llum xjieħ sew u jixraq li 'l quddiem isir restawr fuqu. Mhix ħaġa faċli din, iżda wieħed forsi jikkunsidraha għall-futur. L-ewwel darba li daqqejt fil-knisja ħsibtni ħa mmut bl-eċitament. Bil-kemm bdejt nara t-tastiera. Il-bidu huwa tqil, iżda wara dak in-nhar, ma ħarist qatt lura.

Impenn fil-knisja, impenn f'kor ifisser sagrifiċċju u rabta. Ħafna nies juru l-apprezzament tagħhom wara li l-kor ikun anima xi funzjoni partikulari bil-kant sabiħ. Iżda forsi anqas nies japprezzaw il-fatt li dak ikun ifisser sigħat ta' provi. L-istess jgħodd għall-kant li l-kor jipprovdi waqt il-ġranet għeżież tal-festa titulari tal-Madonna ta' Loreto. F'dawn l-aħħar snin, il-provi tal-kor isiru kull nhar ta' Ħadd wara l-quddiesa tal-għaxra. Matul dawn is-snin, bil-għajnuna u l-kooperazzjoni tal-membri kollha, dejjem irnexxielna nimxu 'l quddiem u nwettqu dak li kien mitlub minna.

Il-futur tal-kor nixtieq li jkun sabiħ. Qed ngħid dan, għax fl-aħħar snin, in-numru ta' membri naqas u naqas sew. Knisja bħal tagħna tiflaħ kor b'saħħtu, kor numeruż. Ix-xewqa tiegħi hi li jkollna aktar membri fil-kor. Kienet idea tajba ħafna tal-Arċipriet Frankie Bajada li jibda kor għat-tfal. Nittama li dan jingrana u jibqa' miexi 'l quddiem, ħalli maż-żmien, il-membri ta' dan il-kor ikunu jistgħu jsiru parti mill-Kor Lauretana. Dan l-aħħar ukoll, Maria Xerri qed tagħti daqqa t'id u minbarra li ddoqq l-orgni fil-knisja, tgħinni biex isiru l-provi tal-kor.

Il-Kor Lauretana jkompli jekk isib persuni disponibbli li lesti jiddedikaw ftit ħin għall-parroċċa, għall-knisja.